

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 1. Proponuntur fundamenta quod affensus &
diffensus secum stare non possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

guntur, & talis comprehensio nulli etiam perfectissimo enti debita est naturaliter, quia alias debita esset cognitio intuitiva Dei, omne enim ens, de secundo essentiali conceptu, importat, esse creaturæ: Ratio autem creaturæ respicit Deum, tanquam terminum, qui tamen à nulla pura creatura naturaliter videri potest. Rursum creatura dicitur potentiam obedientialem, potentia autem obedientialis termini, saltem aliqui, sunt supernaturales quo ad substantiam, nullum autem ens naturale, potest supernaturale quo ad substantiam intuitivè videre. Non perfectissimè autem tunc tanguntur prædicata secundò essentialia, quando comprehenso ipso prædicato secundo essentiali, termini illius non nisi confusè attinguntur. De quo actum in simili in prima parte, ubi actum de visione unius personæ sine alia.

NOTO 7. Per hoc, quod est attingere perfectissimè vel non perfectissimè, item per hoc, quod est attingere non nisi primo essentialia prædicata, vel insuper etiam secundo essentialia, non distingui comprehensionem ab intuitiva, quia hoc utrique commune est, sed differentialiter per hoc distinguuntur, quia comprehensiva addit formalitatem notitiæ procedentis saltem ab æquè perfecto principio, atque est objectum quod noscitur.

QUÆSTIO III.

De aliis Notitiis.

SUB hoc titulo non examinabimus definitiones notitiarum ad quas ex aliis Locis petendas relegavimus supra, sed attendemus maximè ad hoc, quænam notitiæ? & quænam illarum motiva possint secum stare?

DIFFICULTAS I.

Quænam Intellectiones possint secum stare?

PRÆMITTO 1. Vnum eundemque intellectum posse simul plures actus elicere. Quia si potest oculus plures simul visiones elicere plurium objectorum, poterit & intellectus. Deinde si intellectus non potest se exercere pluribus actibus, nihil unquam posset inferre: nam imprimis debet habere actum illationis, cum sine illatione nihil inferatur, debet etiam

habere cognitionem ejus ex quo infert bonitatisque illationis, quem actum experiuntur rudes arguendi in se explicitum, & directum; hinc si nemo possit se exercere unâ pluribus operationibus, nemo poterit syllogisticè inferre. Deinde potest intellectus, simul percipere plura objecta, ergo & simul habere cognitiones plures, non enim est major ratio unius, quàm alterius. Antecedens autem probatur. Quia alias nunquam posset concipere v.g. tria, sed semper non nisi unum. Denique videtur hoc præbare experientia, pluralitatem cogitationum nobis accidere, in omni distractione in qua duo operamur, v.g. discurrendo, & insuper simul aliud memoriâ versando.

PRÆMITTO 2. Non esse difficultatem an isti actus secum stare possint, qui nullam secum dicunt oppositionem, sed an possint stare oppositi actus, quales sunt assensus & dissensus, amor & odium.

PRÆMITTO 3. Incipiendo difficultatem ab assensu & dissensu, certum esse apud omnes, illos actus non posse naturaliter secum stare. Ratio est, vel ab ipsa experientia, quia nemo dum videt Petrum currere, judicatque illum currere, judicat simul illum non currere, sola ergo difficultas restat, an id fieri possit supernaturaliter, & quidem nec supernaturaliter id fieri posse, tenet Suarez, Conimbricenses, Ariaga dicitque istam sententiam esse communiorē hic disputatione 6. Sect. 5. Sed oppositum docet Oviedo hic contr. 6. puncto 3.

Punctum Difficultatis I.

Proponuntur fundamenta, Quod assensus & dissensus secum stare non possint.

QUOD assensus & dissensus non sit possibile, secum stare.

IMPLICANTIA 1. est, quam adfert Ariaga. Intellectus nequit assentiri falso, atque eo ipso, quod judicet, v.g. simul Petrum currere, & non currere, assentiretur, evidenter falso, Ergo non potest simul assentiri Petrum currere & non currere. Minor probatur, quia eo ipso, quod judicet simul Petrum currere, cursui ei proponitur verus, & ejus carentia ut falsa: quia nihil potest esse simul & non esse, Ergo non poterit, eo ipso quod judicet Petrum currere, dissentiri ipsi cursui, nisi assentiendo falso, dissentiendo vero.

RESPON.

RESPONDET Oviedo. & dubitatimprimis, an intellectus necessariò feratur non nisi in verum, quod si necessariò fertur non nisi in verum sufficit, ut feratur in verum, saltem apparens, potestque diversis actibus, apparere objectum uni actui verum, & alteri ut falsum. Addit, intellectui non semper proponi ut verum cui assentitur, nec ut falsum cui dissentitur, sepe enim nulla præcedente apprehensione, dissentitur, vel assentitur. Quod si non est necesse præsentari semper objectum ut verum, in ordine ad assensum, nec ut falsum in ordine ad dissentium, poterunt adhuc illi actus secum stare, cum tamen ex vi istius repræsentationis, dicantur illi actus, non posse secum stare. Sed posito etiam quod illæ repræsentationes sint necessariae, adhuc naturaliter præcedit semper apprehensio quâ objectum proponitur ut verum, & alia quâ proponitur ut falsum, antequam scilicet intellectus affirmet vel neget: Ergo etiam ex vi illarum repræsentationum, cum illæ coexistere sibi possint, quantum ex vi illarum, etiam naturaliter, sibi coexistere possent, assensus & dissensus. Quem discursum ad argumentum, applicando, dici posset, quod falso, si appareat verum possit assentiri intellectus, consequenter assentiendo dum Petrus currit, Petrum currere, posset assentiri falso apparenti ut vero, præcipue cum proposito vero ut vero, possit falsum proponi, tanquam apparenter verum.

RESPONDETUR 2. Intellectum non posse assentiri falso, naturaliter & se ipsum purè determinando, posse tamen assentiri determinatum ab alio, & non secundum exigentias connaturales. *Quod ipsum ult. scribit.*

EXPLICATUR 1. Proponatur intellectui cursus Petri, denegat DEUS concursum ad eliciendum assensum, quæ enim est in hoc implicantia. Rursus determinet intellectum ad habendum & eliciendum hunc actum, Petrus non currit, jam tunc habebitur dissensus, hoc posito daret adhuc propositio objecti de Petri cursu, & simul D E U S offerat, concursum ad actum, quem sibi vendicat objectum, necessariò tunc elicietur assensus de cursu Petri, quia scilicet intellectus est potentia necessaria, adeoque omnino agens, posita propositione objecti, & aliis requisitis ad agendum.

Neque dicas illum non habere tunc requisita ad agendum, nempe carentiam dissensus, qui supponitur adhuc durare, de

hoc enim queritur cur carentia dissensus, v. g. necessariò sit requisita & indispensable, ad habendum assensum, eritque actus ille adhuc vitalis, quia ex una parte intellectus est principium capax elicienti dissensus de cursu Petri, casu quo non currat Petrus, & ad vitalitatem sufficit, saltem in aliis circumstantiis, posse elici actum, cujus similes ejusdem Lineæ, alius eliciuntur, ut videre est *quid simile* in visione beata.

EXPLICATUR 2. Videat Petrus currentem Andream, & eliciat hunc actum, currit Andreas, non videat autem Paulus currentem Andream & eliciat hunc actum, non currit Andreas, tunc transferat DEUS dissensum Pauli eodem instanti, quo Petrus elicit assensum in intellectum ejusdem Petri, sicut illum ex probabili sententia potest ponere in Lapide. Ostende ergo implicantiam in conservatione illorum duorum actuum in eodem subiecto, & quæcunque adferetur illa ostendet assensum quidem fore vitalem, non autem illum dissensum, sed hoc in præsentia non queritur. Sed queritur implicantia, orta ex præcisâ ratione assensus & dissensus, cur illi secum stare non possint. Vide Oviedo citatum nu. 1.

EXPLICATUR 3. transacto objecto, quod est cursus Petri, determinet Deus, ad habendum actum de cursu, conservando scilicet illum actum, quid enim in hoc implicantia? & si potest dari supernaturaliter visio coloris absentis, cur non poterit dari supernaturaliter conservatio prædicti actus. Ex alia parte informet sensus de cursu, & ex dictis explicatione prima, poterit elicere actum assensus, quo posito, stabit dissensus de cursu, ratione conservationis descriptæ, & assensus de cursu, ratione naturaliter exigite operationis.

IMPLICANTIA 2. est. Si possibilis esset assensus & dissensus circa idem objectum, possibile erit ut sit quis simul fidelis & hæreticus. Consequens est falsum, Ergo & antecedens.

RESPONDETUR. Sequelam else absurdam, non demonstratur. Cur non enim posset Deus determinare hæreticum ad habendum actum fidei, vel conservare in illo actum fidei qui antecesserat v. g. hæresim. Quod attinet ad habitus fidei & hæreseos minor est difficultas, si enim ex dictis alibi peccatum & gratia possunt simul secum stare divinitus, cur non & prædicti habitus.

IMPLICANTIA 3. est ex Suarez. Assensus & dissensus requirunt objecta incompatibilia.

sibilia. Ergo sunt & ipsi actus impossibiles.

RESPONDET Oviedo retorquetque argumentum, quod gratia dignum beatitudinis constituat, & peccatum dignum damnatione, & tamen & peccatum & gratia, stant secum in sententia Suarii. Bona etiam & illa disparitas est; quia scilicet assensus & dissensus, non opponuntur sicut esse & non esse, opponuntur autem sic, esse in cœlo, non esse in cœlo.

RESPONDERI POTERIT 2. Intellectus non dat esse objecto extra se, si non dat esse objecto extra se, supposito, quod objectum non sit, non datur causa, quæ simul ponat illud esse, quia mera cogitatio intellectus, de objecto, quod sit, non dat illi esse, si in se non sit; & aliunde non est reperire causam, quæ possit principiare illius esse. hinc supposito, quod non sit, tantum non erit, non verò simul erit. Jam autem posito quod sit assensus & negatio dissensus datur causa quæ possit principiare dissensum & assensum nempe intellectus.

QUOD SI ULTERIUS QUÆRAS. Cur non sit in potestate currentis dum currit non currere, est tamen in potestate intelligentis, dum assentitur, etiam dissentiri, id inde est: quia currere & non currere, sunt ita opposita, sicut assentiri & non assentiri. Porro, quemadmodum in potestate currentis, supposito quod currat, non est, non currere, sic in potestate assentientis, non est non assentiri, supposito quod assentiatur. Sed inde non sequitur, non esse in potestate assentientis, dum assentitur ponere dissensum, quia implicat contradictionem esse & non esse, cadente negatione assensus, supra assensum, jam autem assensus & dissensus non sunt contradictoria, quia contradictoria non possunt esse positiva, quales sunt assensus & dissensus; Rursus quia vera contradictoria, debent esse ejusdem de eodem, jam autem dissensus, negat quidem quod sit ipsemet dissensus consensus, sed non negat alium, à se actum, qualis est assensus, ad eum planè modum, quo album negat non album, sed non negat nigrum.

Quod si dicas assensum & dissensum esse consequenter contradictoria. Contra erit. Quia illa tantum possunt agnolci consequenter contradictoria, quæ exprimuntur quidem terminis positivis, alterutrum tamen importat ex objecto, non nisi formam negativam, sic tenebræ exprimuntur termino positivo, comparatæ tamen ad Lucem, sunt illi contradictoriè oppositæ, quia important sub termino positivo formam non nisi negati-

vam, quæ est privatio Lucis, sub termino autem dissensus, significatur aliquid positivum, nempe actus ipse dissentendi.

INSTAT 1. Idem Suarez. Cum dico Petrus existit, pono existentiam in Petro, & cum dico Petrus non existit, pono negationem existentie Petri, sed in Petro non potest esse existentia & non existentia seu negatio existentie. Ergo neque judicium de existentia & non existentia.

RESPONDET Imprimis Oviedo retorquendo argumentum, nam gratia ponit dignitatem beatitudinis, peccatum autem negat istam dignitatem, & tamen secum stare possunt Ergo idem dicendum in presenti.

RESPONDETUR 2. Cum hoc argumentum non sit categoricum, negando illi consequentiam; Supponit enim talem majorem, quarum cognitionum objecta non possunt secum stare, neque cognitiones secum stare possunt, quæ major probanda fuisset, negaturque in his principiis, & falsitas illius, ad tertiam implicantiam ostenditur.

INSTAT 2. Idem. assensus & dissensus ita se habent ut unus actus destruat objectum formale aliud. Ergo non possunt in eodem subiecto poni.

RESPONDET Oviedo negando antecedens, ad eum modum, quo circa unum objectum materiale, potest esse actus & scientie, & falsi, & opinionis. nec unus destruit objectum formale aliud, Quod ulterius in hoc fundatur, quia actus meus nihil ponit in objecto.

RESPONDETUR 2. Quod saltem in alio subiecto assensus non destruat formale objectum dissensus, aut in casibus supra explicatis, transferatur ergo actus dissensus ab uno intellectu elicito in alium intellectum, qui assensum elicit, habebit uterque suum formale, cur ergo non poterunt secum consistere. Deinde hæc objectio non satis explicat quid sit hoc, per assensum tolli objectum formale dissensus? Si enim idem sit quod tollitur aliquid, quo non posito, non possit judicare intellectus, quod v.g. Petrus currat, si Petrus non currit, & tunc erit petitio principii, de hoc enim ipso queritur. Si autem per objectum formale intelligas, non posse presentari cursum tanquam non cursum, id hoc sensu verum erit, quod supposito cursu, non possit verè representari non cursum, sed cur non poterit presentari apparenter, vel ad maximum ita, ut sine etiam presentatione antecedenti, determinetur intellectus, ad habendum hunc actum: Petrus non currit.

IMPLICANTIA 4. est. Currente Petro, actus ille qui dicit Petrus currit, habet pro obje-

objecto cursum Petri, actus autem, qui dicit: Petrus non currit, non habet pro objecto, cursum, sed non cursum, qui tunc non datur, Ergo est actus sine objecto, vel habet pro objecto non cursum, si autem habet pro objecto non cursum, non erit respectu ejusdem objecti assensus & dissensus, quia objectum quod est cursum, non est objectum quod est non cursum, & tamen ille assensus & dissensus deberet esse respectu ejusdem objecti, & si ille actus habet pro objecto non cursum, verus erit, supponitur autem alterutrum horum actuum falsum esse debere.

RESPONDETUR hanc difficultatem non esse respectu assensus & dissensus ponibilis non nisi in eodem subjecto, sed æque impugnare assensum & dissensum positos etiam in diversis intellectibus, quæram enim currente Petro, si dicat Paulus, non currit Petrus, dicat autem illum currere Andreas, quod objectum habeat ille actus, Petrus non currit. Quod si dicas esse tunc objectum non cursum apparentem, & in præsentia idem dici poterit.

IMPLICANTIA ita est, Non potest idem accedere & recedere, commensurari & non commensurari, Ergo neque assentiri & dissentiri eidem objecto.

RESPONDETUR. Assensum & dissensum ita se habere, sicut se habet replicatus homo, qui potest accedere & recedere, non verò sicut homo uniter positus, quare autem homo uniter positus, non possit accedere & recedere. Ratio est, Quia idem accederet & recederet, ab eodem termino, jam autem si ponatur assensus, non idem assensus dissentiret, sicut idem homo accedens recederet, sed aliquid aliud, distinctum realiter, esset dissensus. Deinde commensurari & non commensurari opponuntur sicut esse & non esse, quia important esse tot partium, & non esse tot partium. Jam autem assensus & dissensus, ut dictum, non se habent, ut esse & non esse.

Punctum Difficultatis 2.

Deciditur difficultas.

ASSERO 1. Non adferri legitimam contradictionem, quod stare secum non possint assensus & dissensus. Ratio asserti, petenda ex solutione argumentorum, jam facta.

ASSERO 2. Non posse esse assensum & non assensum circa idem objectum. Ratio quia habent se sicut esse & non esse, adeoque sunt contra-

dictoria formaliter, de quorum ratione est, non posse secum stare.

ASSERO 3. Non esse ullum positivum fundamentum, quod probet assensum & dissensum posse secum stare. Ratio asserti petenda est ex solutione fundamentorum positivorum.

PRIMUM FUNDAMENTUM est. Assensus & dissensus ita se habent, sicut album & nigrum, sed hæc duo possunt secum stare. Ergo & assensus & dissensus.

RESPONDETUR negando majorem, quia compatibilitatis nigri & albi radix est, quod se in gradibus remissis compatiuntur, jam autem tu concedis, assensum & dissensum neque in gradibus remissis se compati. Ergo sequitur majorem esse repugnantiam, inter assensum & dissensum quàm inter nigrum & album. Quam majorem repugnantiam non pervenire usque ad gradum impossibilitatis etiam divinitus tu positivo medio non probas.

Neque valet, si dicas, In assensu formidoloso compati se saltem in gradibus remissis illos duos actus, quia in assensu opinionis nego esse duos actus. Sed esse unum imperfectè assentientem, quia quando elicio v. g. de cursu Petri assensum opinativum, elicio hunc actum, Petrus fortè currit, fortè non currit, qui duo actus non sunt distincti. Quod ipsum probo, quia in illo actu, quo dico fortè currit, jam involvitur fortè non currit. Sic enim non involveretur: Ly fortè non currit, ille actus simpliciter esset affirmativus. Ergo in se simpliciter non involveret formidinem. Quod si ille actus est unus, non probas, quod in gradibus remissis possint se ita duo compati, cum simpliciter non sint duo, sicut in tepido, sunt duo calor & frigus. Casu autem quo fiant distincti actus fortè currit, fortè non currit, non sequitur adhuc in gradibus remissis duo aliqua se compati. importantia assensum & dissensum, sed tantum sequitur, duos quidem esse actus, sed nihil habere unum de assensu tantum, aut de dissensu tantum.

SECUNDUM FUNDAMENTUM Quia non potest ostendi, unde oriatur, impossibilitas horum actuum, si enim oriatur inde, quia scilicet posito assensu exigit assensus, ne à Deo conservetur dissensus, quamvis adsint quæcunque causæ naturales exigentes & producere illum & conservare, unde enim de hoc quod exigit ita v. g. assensus destructionem dissensus, ut istam exigentiam Deus superare non possit ei quæ contravenire. Rursus si dicas, istam repugnantiam venire ex impossibilitate for-